

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології

Кафедра психології і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

Мирослав СОЛОВЕЙ

«23» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Військово-історичний туризм

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
другий (магістерський)
Туризмознавство
вибіркова

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник: доктор історичних наук, професор, професор кафедри психології і туризму Київського національного лінгвістичного університету Васильчук В.М.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму

«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології

«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Військово - історичний туризм» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з суттю військово-історичного туризму та його організаційними особливостями.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

Денна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:
лекції – 10 год.
семінарські заняття – 10 год.
самостійна робота – 70 год.

Заочна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:
лекції – 4 год.
семінарські заняття – 2 год.
самостійна робота – 84 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Передумовами до вивчення (вибору) дисципліни «Військово - історичний туризм» є отримання здобувачами знань, практичних вмінь та навичок з таких дисциплін як «Історія світового і вітчизняного туризму», «Історія державотворення України», «Історія української культури» та ін., що викладаються здобувачам спеціальності 242 «Туризм і рекреація» рівня вищої освіти «бакалавр».

Здобувачі вищої освіти повинні:

- 1.1. знати загальні відомості, основні поняття, завдання та цілі військового історичного туризму;
- 2.1. володіти термінологією, що використовується при дослідженнях історико-культурних туристичних ресурсів; які стосуються «мілітарі-туризму», військової справи, фортифікаційних споруд, укріплень та замків різних віків в Україні і світі, музеїв та ін.
- 3.1. відвідувати історичні місця і музеї (вміти і володіти навиками стрільби з різних видів зброї, стрітбол чи пейтбол, відвідування магазинів зброї та ножів - зброярський туризм, приймати участь у програмах військової підготовки, скаутинг, відвідування різних об'єктів і полігонів - мілітарі-туризм та ін.);

4. Анотація навчальної дисципліни «Військовий історичний туризм»:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Військово - історичний туризм» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з суттю військово-історичного туризму та його організаційними особливостями.

Предметом вивчення є військово-історичний туризм в світі та Україні.

Завданням дисципліни є викласти теоретичні засади курсу, набуття здобувачами практичних знань через поїздки та ознайомлення в офлайн/онлайн з музеями і замками, оборонними лініями різних війн в країнах світу.

Курс «Військово-історичний туризм» для здобувачів спеціальності 242 Туризм і рекреація складається з одного змістового модуля : **Військово-історичний туризм: організаційні особливості та перспективи розвитку**. У ньому висвітлюються основні тенденції розвитку й виклики сучасного глобального простору в умовах війни.

5. Завданням дисципліни є викласти теоретичні засади курсу, набуття здобувачами практичних знань через поїздки та ознайомлення в офлайн/онлайн з музеями і замками, оборонними лініями різних війн в країнах світу, а також формування таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК8. Здатність визначати місце України в загальноєвропейському і світовому туристичному просторі.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)	Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій
Код	Результат навчання	

			оцінювання (за необхідності)
1.1.	Знати понятійно-категоріальний апарат сфери військового туризму в цілому, і в сфері дослідження глобалізації зокрема	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, письмова модульна контрольна робота.
2.1.	Уміти оперувати понятійно-категоріальним апаратом дисципліни;	Семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
3.1.	Володіти сучасними засобами комунікацій та інформації	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, частково-пошуковий.	Участь у дискусії, виконання практичних завдань.
3.2.	Використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань, письмова модульна контрольна робота.
4.1.	Здатність самостійно опрацьовувати інформацію, презентувати результати роботи, нести відповідальність за виконання завдань;	Семінарські заняття. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	виконання індивідуальних завдань, підготовка та захист презентацій, письмова

			модульна контрольна робота.
4.2.	Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі.	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	2.1	3.1	3.2	4.1	4.2
РН2. Спеціалізовані вміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	+	+	+	+	+	
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	+	+	+	+	+	+
РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	+	+	+	+	+	
РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.		+		+		+
РН13. Здійснювати аналіз проблем та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень.	+		+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Денна форма здобуття освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*)), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем вищої освіти теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2** ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання здобувачем вищої освіти додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум $20+20+10=50$**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань обов'язкової позааудиторної самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються “0” балів.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв'язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з «Військово-історичний туризм» враховується виконання ними вимог навчального

плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з «Військово-історичний туризм». Здобувач вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 4

1. Військовий туризм у найдавніші часи. (Рівень А).
Максимальна кількість балів – 10.
2. Конкуренція та конкурентні стратегії у мілітарі-туризмі (Рівень В).
Максимальна кількість балів – 15.
3. Особливості організації військово-історичних турів в світі. (Рівень С).
Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5-6 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Підсумковий контроль **Залік**

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають залік в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Microsoft Office Teams в реальному часі відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання заліку є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою). Під час приєднання здобувача вищої освіти до онлайн конференції він / вона для ідентифікації обов'язково має показати свій студентський квиток, залікову книжку або інший документ, що посвідчує особу.

Процес проведення заліку передбачає співбесіду викладача з кожним здобувачем за питаннями підсумкового контролю (додаються). Надання часу для підготовки до відповіді не передбачається.

Під час складання заліку має здійснюватися відеозапис відповідей здобувачів (з обов'язковим інформуванням про це здобувачів перед початком заліку) з подальшим збереженням цих записів. Здобувачі мають дотримуватися усіх вимог академічної доброчесності. У разі їх порушення викладач припиняє процедуру прийняття заліку у здобувача та виставляє 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача під час заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає/не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко/не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини/зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано.

Заочна форма здобуття освіти

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового іспиту, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

На заліку оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу здійснюється так само, як на іспиті. Викладач ставить студентові не менше двох питань, які оцінюються кожне **окремо** в 4-бальній шкалі (“відмінно” – “5”, “добре” – “4”, “задовільно” – “3”, “незадовільно” – “2”). Потім виводиться загальна оцінка за відповідь на заліку як середнє арифметичне з оцінок за кожне питання з округленням до десятої частки. Ця оцінка помножується на коефіцієнт **20***.

Отримане значення становить **підсумковий рейтинговий бал**, якому відповідає **оцінка за шкалою ЄКТС** і **оцінка за національною шкалою** (“зараховано”, “не зараховано”) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п / п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти		Заочна форма здобуття освіти	
		Разом	у тому числі	Разом	у тому числі

* Наприклад, до екзаменаційного білета входять 3 питання. На іспиті за перше питання студент отримав «5», за друге – «4», за третє – «4». Середнє арифметичне з округленням до десятої частки становить **4,3**. **4,3** помножуємо на коефіцієнт **20**: **4,3 x 20 = 86**. За таблицею, оцінка за шкалою ЄКТС – **B**, **підсумкова оцінка** з дисципліни за національною шкалою – **«добре»**.

	самостійне опрацюванн я)		ле кц ії	семін арськ і/ практ ичні занят тя	само стій на рабо та		лекц ії	семін арськ і/ практ ичні занят тя	само стійн а рабо та
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Військово-історичний туризм.									
1	Тема 1. Теоретичні zasadi курсу “Військово- історичний туризм”	18	2	2	14	20	2	–	18
2	Тема 2. Військово- історичні музеї світу і України як об’єкти військово- історичного туризму.	18	2	2	14	18	–	–	18
3	Тема 3. Військово- історичні фестивалі України.	18	2	2	14	20	2	2	16
4	Тема 4. Військові об’єкти ХХ, ХХІ ст. як туристичні центри.	18	2	2	14	16	–	–	16
5	Тема 5. Особливості організації військово- історичних турів.	18	2	2	14	16	–	–	16
	Разом годин за модулем 1	90	10	10	62	90	4	2	84
	Усього годин	90	14	14	62	90	4	2	84

10. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Агаєва, К. (заг. ред.) (2019). Використання історичних знань в якості інструменту пропаганди у війнах і воєнних конфліктах : навч.-метод. посіб. Київ : ФОП Маслаков.
2. Алієва-Барановська, В. (2019). Міжнародний туризм. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури.
3. Барвінок, Н. В. (2022) Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону, 18(2), 206-217
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12643>
4. Божидарник, Т. (2019). Міжнародний туризм. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури.
5. Борисова, О. В. (2016). Перспективи розвитку військового туризму. Регіональний аспект. Економіка та держава, 1, 56-59
http://www.economy.in.ua/pdf/1_2016/14.pdf
6. Васильчук В.М., Васильчук Г.М., Ореховський В.О. (2016). Нариси історії товариства Червоного Хреста: монографія. Запоріжжя: Запорізький національний університет.
7. Васильчук, В.М. (2023). Військовий туризм як фактор сакральності в сучасній Україні. *Сакральне та туризм: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 28 квітня 2023 р.) К.:ТОВ «Геопринт», 305-307.
<https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2023/05/zbirka-sakralne-ta-turyzm.pdf>
8. Джинжоян, В., Дубова А. (2023). Військовий туризм: проблеми та перспективи його розвитку на Африканському континенті. Молодий вчений, 1, 24-27
<https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5689>

Додаткова література:

1. Аніпко, Н. П. (2011). Середньовічні замки і фортеці. Рекреаційно-туристське використання. *Краєзнавство, географія, туризм*, 20, 15-18.
2. Білецька, І. М. (2011). Сучасний стан та перспективи розвитку замкового туризму в Україні. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури : зб. наук. праць*, 31, 104-112.
3. Васильчук, В.М. (2022). Німці України під час Другої світової війни. *Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету*, 14, 168-177.

4. Голиборода, І. (2012). Перспективи розвитку військово-історичного туризму на Львівщині. *Вісник Львівського Університету. Серія міжнародні відносини*, 29, Ч. 2, 45–50.
5. Жердьов, А. (2012). Фортифікаційні споруди у системі об'єктів туристсько-рекреаційної діяльності. *Географія та туризм*, 19, 143 - 149.
6. Заячківська, Г.А., Сікула, А.О. (2022). Військовий туризм як один з перспективних напрямків післявоєнного розвитку туризму в Україні. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення” (м. Львів, 1-2 червня 2022 р.). Львів: Видавництво ЛТЕУ, 267-269.
7. Каднічанський, Д.А. (2017). *Замковий туризм. Курс лекцій*. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка.
8. Кушнар'ов, В., Поліщук, О. (2018). Мілітарі-туризм як інноваційний напрямок екстремального та пізнавально-розважального туризму. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія: Туризм*, 1, 107–118.
9. Малярчук, Н. М., Чирва, О. Г. (2022). Проблеми та перспективи розвитку незвичайних видів туризму на території України після закінчення російсько-української війни на прикладі військового туризму. *Економічні горизонти*, 4 (22), 34–42.
10. Мацюк, О. Я. (1997). *Замки і фортеці Західної України. Мандрівки історичні*. Львів : Центр Європи.
11. Мельник, А. (2012). Нестандартні види туризму. Особливості функціонування військового туризму. *Краєзнавство, географія, туризм*, 16, 3-5.
12. Ткачук, П.П. А.І. Харук, І.Я. Соляр, В.С. Виздрик, Л.В. Трофимович. (2016). *Історія українського війська: Курс лекцій* . Львів: Національна академія сухопутних військ.
13. Hrusovsky M., Noeres K. Military tourism. (2011). The long tail of tourism: holiday niches and their impact on mainstream tourism. Wiesbaden: Gabler, 87-94.

Інформаційні ресурси

1. UNWTO. World Tourism Barometer. Committed to Tourism, Travel and the Millennium Development Goals. URL: <http://www.world-tourism.org>
2. World Tourism Organization UNWTO. URL: <http://www2.unwto.org>.
3. Наукова періодика України. URL: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>
4. Туристи
5. чна бібліотека. Все про туризм. URL: <https://tourlib.net/ua.htm>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.